

IZVEDBENI SKLEP SVETA (EU) 2020/1355**z dne 25. septembra 2020****o odobritvi začasne podpore Romuniji na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19 ⁽¹⁾ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Romunija je 7. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije, da bi dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene.
- (2) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Romunija sprejela za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, bodo po pričakovanjih zelo močno vplivali na javne finance. Glede na napoved Komisije iz pomladi 2020 naj bi primanjkljaj in dolg sektorja država Romunije do konca leta 2020 znašala 9,2 % oziroma 46,2 % bruto domačega proizvoda (BDP). Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2020 naj bi se BDP Romunije v letu 2020 zmanjšal za 6,0 %.
- (3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile v Romuniji. To je privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov v Romuniji v zvezi z nacionalnimi shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, ter ukrepi, povezanimi z zdravjem, kot je navedeno v uvodnih izjavah od 4 do 11.
- (4) „Izredni odlok vlade 30/2020“ ⁽²⁾, ki je naveden v prošnji Romunije z dne 7. avgusta 2020, določa prejemek zaposlenim pri delodajalcih, ki so zaradi posledic izbruha COVID-19 zmanjšali ali začasno prekinili svojo dejavnost. Prejemek je omejen na 75 % osnovne plače teh zaposlenih (vendar ne več kot 75 % povprečne bruto plače v gospodarstvu) za čas trajanja izrednih razmer.
- (5) Z „Izrednim odlokom vlade 92/2020“ ⁽³⁾, ki je naveden v prošnji Romunije z dne 7. avgusta 2020, je bil uveden prejemek za osebe, katerih pogodba o zaposlitvi je bila začasno prekinjena vsaj 15 dni v času izrednih razmer ali stanja pripravljenosti, pod pogojem, da se njihovo delovno razmerje ohrani do 31. decembra 2020. Prejemek znaša 41,5 % bruto osnovne plače teh zaposlenih (vendar ne več kot 41,5 % povprečne bruto plače v gospodarstvu).
- (6) Z „Izrednim odlokom vlade 132/2020“ ⁽⁴⁾ je bila uvedena shema skrajšanega delovnega časa, v okviru katere ima delodajalec v primeru začasnega zmanjšanja dejavnosti zaradi izrednih razmer ali stanja pripravljenosti možnost, da delovni čas zaposlenih skrajša za največ 50 %. V obdobju skrajšanega delovnega časa so prizadeti zaposleni upravičeni do nadomestila v višini 75 % razlike med bruto plačo za običajni delovni čas in dejansko plačo.
- (7) Za samozaposlene in svobodne poklice sta bila uvedena dva ukrepa. Za tiste, ki so v celoti prenehali delati zaradi posledic izbruha COVID-19, država zagotavlja prejemek v višini 75 % povprečne bruto plače ⁽⁵⁾. Za tiste, ki so skrajšali delovni čas, država zagotavlja prejemek do 41,5 % povprečne bruto plače.

⁽¹⁾ UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

⁽²⁾ Objavljeno v Uradnem listu 231 z dne 21. marca 2020.

⁽³⁾ Objavljeno v Uradnem listu Romunije 459 z dne 29. maja 2020.

⁽⁴⁾ Objavljeno v Uradnem listu 720 z dne 10. avgusta 2020.

⁽⁵⁾ Kot je določeno z „Zakonom št. 6/2020 o državnem proračunu za socialno zavarovanje za leto 2020“.

- (8) Za dnevne delavce, ki so prenehali delati zaradi začasne prekinitve poslovnih dejavnosti zaradi posledic izbruha COVID-19, so organi uvedli ukrep, ki zagotavlja podporo v višini 35 % plačila, ki ga morajo prejeti na delovni dan, za največ tri mesece.
- (9) „Izredni odlok vlade 11/2020“⁽⁶⁾, ki je naveden v prošnji Romunije z dne 7. avgusta 2020, določa dodatek za dodatno delo za osebje posebnih struktur nacionalnega inštituta za javno zdravje in okrožnih direktorats za javno zdravje in/ali direktorata za javno zdravje v Bukarešti, ki si prizadevajo za usklajevanje in izvajanje ukrepov za preprečevanje in omejevanje dogodkov, ki jih je SZO razglasila za izredne razmere svetovnih razsežnosti v javnem zdravju zaradi okužb s COVID-19. Ukrep zagotavlja korist, enakovredno 75 % osnovne plače za ure, ki so presegale običajni delovni čas, in 100 % osnovne plače za ure, opravljene ob koncu tedna, ob praznikih in drugih dnevih, ki se ne štejejo kot delovni dnevi. Ta ukrep se lahko šteje za ukrep, povezan z zdravjem, iz Uredbe (EU) 2020/672.
- (10) Za zaposlene v nacionalnem sistemu obrambe, kazenskih ustanovah, javnozdravstvenih ustanovah in drugih kategorijah, določenih z ministrskimi odredbami, so organi uvedli dodatek za varstvo otroka. Prejemek je pogojen s tem, da drugi starš ne koristi alternativnih pravic, po katerih dobijo starši proste dni za varstvo otrok v primeru začasnega zaprtja izobraževalnih enot. Ta ukrep se lahko šteje za ukrep, podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj zagotavlja dohodkovno podporo zaposlenim, kar bo pomagalo kriti stroške varstva otrok med zaprtjem šol in s tem pomagalo staršem nadaljevati delo in preprečiti, da bi bila ogrožena delovna razmerja.
- (11) Končno, z „Zakonom št. 56/2020“⁽⁷⁾, ki je naveden v prošnji Romunije z dne 7. avgusta 2020, se uvede dodatek za posebno nevarne razmere v višini do 30 % plače zdravstvenega osebja, ki sodeluje pri zdravstvenih ukrepih proti COVID-19.
- (12) Romunija izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Romunija je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 4 370 779 006 EUR zaradi povečanja zneskov, ki so neposredno povezani s prejemki za zaposlene in druge kategorije razen zaposlenih, dodatkom za ponovno zaposlene in druge kategorije razen zaposlenih, prihodnjo shemo skrajšanega delovnega časa, podporoza dnevne delavce in dodatkom za otroško varstvo za določeno osebje. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker se nanaša na nove ukrepe, ki zajemajo velik delež podjetij in delovne sile v Romuniji. Romunija namerava 271 534 419 EUR povečanega zneska odhodkov financirati iz skladov Unije.
- (13) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala z Romunijo ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, kot tudi z uporabo zadevnih ukrepov, povezanih z zdravjem, ki so bili uvedeni zaradi izbruha COVID-19, navedeno v prošnji z dne 7. avgusta 2020.
- (14) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Romuniji pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitev obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.
- (15) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.
- (16) Romunija bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Romunija izvršila navedene odhodke.
- (17) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Romunije, pa tudi prošnji za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

⁽⁶⁾ Objavljeno v Uradnem listu 102 z dne 11. februarja 2020.

⁽⁷⁾ Objavljeno v Uradnem listu 402 z dne 15. maja 2020.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Romunija izpolnjuje pogoje iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672.

Člen 2

1. Unija da Romuniji na voljo posojilo v znesku največ 4 099 244 587 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.
2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, odobrene s tem sklepom, je 18 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja tega sklepa.
3. Komisija da Romuniji na voljo finančno pomoč Unije v največ osmih obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega obroka je lahko daljša od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V takih primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da se največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 upošteva, ko so izplačani vsi obroki.
4. Prvi obrok se sprost ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
5. Romunija plača strošek financiranja Unije iz člena 4 Uredbe (EU) 2020/672 za vsak obrok ter vse pristojbine, stroške in odhodke Unije, ki izhajajo iz financiranja, povezanega s posojilom, odobrenim na podlagi odstavka 1 tega člena.
6. Komisija odloča o obsegu in sprostitvi obrokov ter obsegu tranš.

Člen 3

Romunija lahko financira naslednje ukrepe:

- (a) prejemek za zaposlene na čakanju pri delodajalcih, ki zmanjšajo ali začasno prekinajo dejavnost, kot je določeno v členu XI „Izrednega odloka vlade 30/2020“;
- (b) prejemek, do katerega so upravičene osebe, katerih pogodba o zaposlitvi je bila začasno prekinjena, kot je določeno v členu I „Izrednega odloka vlade 92/2020“;
- (c) shemo skrajšanega delovnega časa, kot je določeno v členu 1 „Izrednega odloka vlade 132/2020“;
- (d) prejemek, podoben tistemu iz točke (a), za druge kategorije razen zaposlenih, vključno s samozaposlenimi in svobodnimi poklici, kot je določeno v členu XV „Izrednega odloka vlade 30/2020“;
- (e) prejemek, določen v „Zakonu št. 6/2020 o državnem proračunu za socialno zavarovanje za leto 2020“ za druge kategorije razen zaposlenih, vključno s samozaposlenimi in svobodnimi poklici, kot je določeno v členu 3 „Izrednega odloka vlade 132/2020“;
- (f) podporo za dnevne delavce, kot je določeno v členu 4 „Izrednega odloka vlade 132/2020“;
- (g) dodatek v zvezi z dodatnim delom za osebje posebnih struktur nacionalnega inštituta za javno zdravje in okrožnih direktoratsov za javno zdravje in/ali direktorata za javno zdravje v Bukarešti, kot je določeno v členu 8(6) „Izrednega odloka vlade 11/2020“;
- (h) dodatek za varstvo otroka za zaposlene v nacionalnem sistemu obrambe, kazenskih ustanovah, javnozdravstvenih ustanovah in drugih kategorijah, določenih z ministrskimi odredbami, kot je določeno v členu 1(6) „Izrednega odloka vlade 30/2020“;
- (i) dodatek za posebno nevarne razmere, ki se dodeli ob priznavanju zaslug zdravstvenega osebja, kot je določeno v členu 7 „Zakona št. 56/2020“.

Člen 4

Romunija do 30. marca 2021 in nato vsakih šest mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Romunijo.

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve naslovnika.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 25. septembra 2020

Za Svet
Predsednik
M. ROTH
